

Elektrik - Elektronik Mühendisi **Övül ESKİ**

EMO Ankara Şubesi Y.K. Yedek Üyesi

ovuleski@gmail.com

8 Mart'lar göstermelik "pek değerli kadınlarımızı biz çok severiz günleri" mi yalnızca? 151 yıl geçti 128 kadın emekçinin yaşamıyla sonlanan grevden bu yana. Bu topraklarda geldiğimiz yerin "çocuk da yaparım, kariyer de" reklâm müzikleriyle bölünmesini, özgürlük taleplerimizin hâlâ bedenimizin kime ait olduğu çerçevesinde dolaştırılmasını göz önüne alınca rehavete kapılmışız, işin ucunu bırakmışız ya da sesimizi hiç duyuramamışız sonucu çıkıyor mu?

Seçme seçilme hakkını almışız almasına ama yaşamın süsü olmayı erkeklerden sonra gelen olarak görülmeyi o kadar kabul etmiş olmalıyız ki, seçilen kadın milletvekillerimizin çalışmalarından ya da yapabileceklerinden daha çok fönleri ya da giydikleri takımlar konuşuluyor. Erkekler temsil etmek ve yönetmek konusunda tartışılmaz bir üstünlüğe sahip olduklarından mıdır nedir, yönetim kadrolarında kadın sayısı hep göstermelik oranlarda oluyor. Ev işleri, iş yaşamı ve güzel olmak için harcanan zaman, çocuklar derken kadının ne zamanı ne gücü kalıyor, demeyin. Kadın dediğin bir jonglör edasıyla her şeye yetişebilir, yetişmeli; kariyer yapmak istiyorsa bedelini ödemeli. Kadın milletvekilleri en ateşli konuşmalarını, bırakın pozitif ayrımcılık, yeni hak talepleri, medya ve ders kitaplarında devam eden ve güçlendirilen geleneksel ayrımcı anlayışla mücadele etmek üzerine yapmayı, kadın hareketi açısından bakıldığında ancak bir oksimoron olabilecek "türban özgürlüğü" üzerine yapıyorlar, nedeni bu mu, bedelini ödemiş olmak mı? Bedelini ödeyip Erk'e sahip olunca artık kadınları temsil etmiyor mu kadın?

Eşitlik anlamında şu anda bulunduğumuz yer kabul edelim önce. Ev işleri ve çocuk bakımından sorumlu olmak, güzel görünmek, anlayışlı ve yumuşak başlı olmak, korunmaya muhtaç olmak ve bir erk'e ait olmak büyük bir çoğunluk için kadının soysal anlamda tanımlanmış ve kabul edilmiş

özellikleri hâlâ. Buna rağmen iş hayatına bulaşmaya cüret ederse/edebilirse daha fazla çaba harcamak zorunda olması doğal olmalı ki kadının, vatandaşlarının eşit şartlarda yaşamasını sağlamakla yükümlü olması gereken sosyal devletimiz zaten yetersiz miktarda olan düzenlemeleri, kadının aleyhine değiştirmek için elinden geleni yapmakta son zamanlarda.

İstihdamla başlayalım mı? Yeni istihdam paketinde sanki kadınlar bölünerek çoğalyorlarmış gibi iş yerlerinin çalışan kadın sayısına bağlı olarak sağlaması zorunlu olan emzirme odaları ve kreşler kaldırılarak çalışan annelerden ama yalnızca annelerden (erkeklerin çocuk bakımıyla ne işi olur değil mi?) %15 kesinti yapma tasarısından yapılan ayrımcılık nedeniyle değil devlete getireceği yük yüzünden vazgeçildi. Eşit işe eşit ücret mi o da ne, ücretli çalışanların kaç bu zam oranıyla karşılaştı bu yıl? 2003-2007 yılları arasında istihdam artışımız % 1,1 görünürken, kadın istihdamı %0,8 azalmış olsa da kadın işçiler için prim desteği "ayrımcılık" bahanesiyle paketten çıkartıldı. Ve tabii bazı kamu kurumlarına eleman alınırken erkek olma koşulunun aranmasını zaman zaman gündeme getirilebiliyor, oysa tam tersine özel kuruluşların erkek olma koşulu aramalarının önlenmesi yasal olarak zorunlu değil mi?? Siz de bir eşitsizlik görmüyor musunuz?

Gelelim şu meşhur bol "S"li Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası'na. SSGSS eve ait olduğu anlayışının henüz kırılmamış olduğu dikkate alınarak yapılmış düzenlemelerle kazanılmış olan haklarını da kadının elinden alıyor. Kadının lehine ayrımcılığa tamamen karşı olanların en azından aleyhine de ayrımcılık yapmamasını beklememeli tabii çünkü onlar aslında adil: Anlayış ortada, kadın eksik olduğu için korunmaya muhtaç. Anayasa taslağına kadar girebildiğine göre birileri bu önermeyi yaşamın temeline alıyor olmalı. Kadın korunmaya muhtaç, eksikli bir yaratık olarak

çalışmak zorunda değil ki, hatta çalışmasa daha iyi. Tabii bu arada bir ayrıntıyı atlamamak gerek, koruyacak olan da başındaki erkek olmalı devlet korumadığına göre. Nasıl korunacağımızı açıklamalı mı: Töre cinayetleri, okuması engellenen küçük yaşta zorla evlendirilen çocuklar?

Eh korunmaya muhtaç olan canlıların, elinin hamuruyla erkek işine karışması da abesle iştigal değil de nedir? Mâlum, kadın teknolojiden anlamaz, erkek kadından emir almaz, mühendis olmak da ne demek? Tuhaf olmaz mı zaten bedenini ait olduğu erkek ve diğer kadınlar dışında kimseye göstermemekle yükümlü bir türün, korunmaya muhtaç olduğu için şartları uygun bir erkek tarafından dört tanesi birden koruma altına alınabilen, bunun karşılığında ev içi işlerin sorumluluğunu alan, yaşamın süsü olmakla yükümlü bir metanın erkek işine el atması? Ev temizliği, yemek yapımı, çocuk bakımı vs. kadının kullanım alanları oldukça belirli aslına. Ne işi var kadının şantiyelerde, topraklarda? Karar mercii olmak kim, kadın kim? Modelleyeceği tek şey kızına dikeceği yeni etek, oğlu için de pantolon olmalı.

Mühendis kadınlar zaten eşit şartlarda yarışıyorlardı, ama acaba düzelmesi gereken şartlar daha da bozulacak mı? Bugün şeriata uygun örtünme özgürlüğü tartışılırken yarının talepleri ne olacak? Durumumuz zaten çok parlak değildi ama umarım bizden sonrakilerin derdi kendilerini koruyacak bir erkek bulmak için birbirleriyle rekabet etmek olmaz.

Biz konuşmuyoruz, sessizliği başka talepler bozuyor ve gündeme alınıyor. Yoğun bir özgürlük, haksızlığa uğramışlık propagandasıyla, toplumsal yaşama yedirilen anlayış ve buna paralel yapılan değişiklikler çevremizi sardığımız kaçacak yer kalmaz, sesimiz pek kullanılmamaktan kısılır, özgürlük ve ezilmek kavramlarının içi boşaldığında kullanacak kelimemiz, söyleyecek sözümüz kalmazsa...